

Nefrostomie katheter

In overleg met uw arts is besloten bij u een nefrostomie katheter in te brengen. Een nefrostomie katheter is een slangetje dat ervoor zorgt dat de urine steeds uit de nier naar buiten kan.

In deze folder vindt u meer informatie over een nefrostomie katheter. Het is goed u te realiseren dat de situatie voor u persoonlijk anders kan zijn dan hier beschreven.

Wanneer krijgt u een nefrostomie katheter?

Inbrengen van een nefrostomie katheter is alleen noodzakelijk als tussen de nier en de blaas geen urine kan passeren (obstructie). Een van de meest voorkomende oorzaken van obstructie is een steen die in de urineleider geklemd zit. Wanneer de urine dan niet kan passeren, ontstaat uitzetting van het bovenliggende verzamelsysteem van de nier (stuwing).

Als deze urine ontstoken raakt, ontstaat een bedreigende situatie en is er zelfs sprake van een spoedindicatie tot inbrengen van de nefrostomie katheter. Deze dient dan om de gestuwde, ontstoken nier te ontlasten. Wanneer de infectie tot rust komt kan in tweede instantie de steen verwijderd worden.

Soms wordt een nefrostomie katheter ingebracht ter voorbereiding op een operatieve ingreep aan de nier (steen verwijdering, vernauwing van de overgang nier naar urineleider). Ook kan het noodzakelijk zijn de nier te ontlasten als de urineleiders van buitenaf dichtgedrukt worden, bijvoorbeeld door een gezwel in de onderbuik.

Hoe verloopt de voorbereiding?

- De ingreep vindt onder steriele omstandigheden plaats op de afdeling Radiologie.
- Zonodig krijgt u van tevoren antibiotica toegediend.
- U hoeft niet nuchter te zijn en mag gewoon eten en drinken.
- Vanwege de verdoving is het verstandig om te zorgen voor begeleiding naar huis na de ingreep. U mag niet zelf aan het verkeer deelnemen. Er wordt door de zorgverzekeraar niet uitgekeerd bij een ongeval als u een ingreep met verdoving heeft gehad.
- Met het gebruik van bloedverdunners (acetosal, sintrom, marcoumar) moet u enkele dagen voor de ingreep stoppen. Uw arts informeert u hierover.

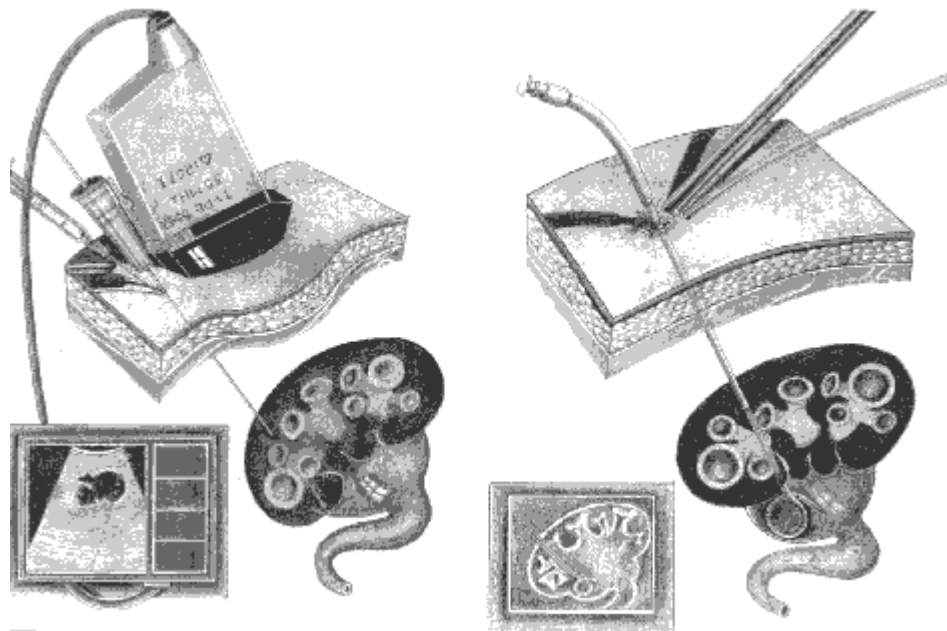
Hoe verloopt de ingreep?

Voor de ingreep wordt altijd plaatselijke verdoving gebruikt. U ligt daarbij half op uw buik eventueel ondersteund door een kussen. Na ontsmetten van de huid van de rug, meestal met chloorhexine, worden de huid en diepere lagen verdoofd met een injectie. Via een echografie wordt de nier in beeld gebracht en met een dunne naald aangeprikt tot in het urine verzamelsysteem. Het aanprikken van de nier kan een pijnlijke sensatie

geven. Vervolgens wordt de dunne naald vervangen door een katheter van buigzaam materiaal, die goed in de nier blijft liggen omdat er aan het uiteinde een krul of ballon zit.

De katheter wordt in sommige gevallen vastgehecht aan de huid. De hechting wordt later op de polikliniek urologie verwijderd. Door de katheter wordt de urine naar buiten afgevoerd in een urine opvangzak.

De ingreep

Mogelijke complicaties

Bij het inbrengen van de nefrostomie katheter zijn een aantal complicaties mogelijk:

- Bij uitzondering kan het verzamelsysteem van de nier ten gevolge van de prik gaan lekken, waarbij vervolgens urine buiten de nier kan komen. Afhankelijk van de grootte van de lekkage, moet deze urine dan op een later moment via een nieuwe punctie worden afgevoerd.
- Bij alle ingrepen aan de nier kan een bloeding ontstaan. In het algemeen stopt deze vanzelf. Zelden moet een nier operatie volgen.
- Iets bloed in de urine in de eerste 24 uur is gebruikelijk

Nader onderzoek naar eventuele complicaties worden verricht wanneer u klachten krijgt zoals hevige pijn en/of koorts. Tenslotte kan ondanks een goede bevestiging de nefrostomie katheter uit de nier raken en uitvallen. De procedure wordt in dit geval herhaald. Soms is een kanaal ontstaan tussen nier en huid en kan de katheter direct weer worden ingebracht. Daarom is het van belang dat **als de nefrostomie katheter uitvalt u direct uw behandelend arts waarschuwt.**

Denkt u dat de katheter verstopt is? Dan kunt u in eerste instantie zelf controleren of er een knik in de slang zit. Bij twijfel kunt u het beste contact opnemen met uw behandelend arts.

Verzorging

Een nefrostomie katheter vereist een speciale verzorging. Wanneer de katheter langere tijd blijft zitten, kan deze verzorging worden uitgevoerd door een wijkverpleegkundige. De katheter wordt met behulp van een speciale pleister op zijn plaats gehouden (gefixeerd). Deze pleister moet 1 keer in de 10 dagen verwisseld worden. Meestal gebeurt dit door een wijkverpleegkundige.

Aan de katheter wordt een urine opvangzakje aangesloten dat op het bovenbeen wordt vastgehouden met behulp van een bandsysteem. Vanuit het ziekenhuis krijgt u deze materialen mee. Douchen met de katheter is geen bezwaar als u de pleister afdekt met een waterdichte pleister (vraag hiernaar bij de verpleegkundige).

De huid rondom de katheter kan wat rood of geïrriteerd raken. De verpleegkundige houdt dit tijdens de pleisterwissel in de gaten.

Opvangzak

De urine opvangzak wordt aan de nefrostomie katheter bevestigd. De opvangzak moet verwisseld worden wanneer hij er vies uit gaat zien of de zak afgekoppeld is geweest, maar in ieder geval bij het verschonen van de pleister (na max. 10 dagen).

Heeft u thuiszorg voor het verwisselen van de pleister? Dan kunnen zij u ook helpen bij het legen en wisselen van de opvangzak.

Voorkomen van infecties

Met een nefrostomie katheter is de kans op een infectie groot. Dit komt omdat er een open verbinding bestaat tussen de nier en de omgeving. Om infectie te voorkomen is het van belang dat er een goede doorstroming van urine is.

Om de doorstroming van urine te bevorderen moet u:

- de opvangzak regelmatig legen in het toilet, wachten dus niet tot de zak overvol zit;
- als u loopt, zit of ligt, zorgen dat de opvangzak lager hangt dan de nier;
- een ruime hoeveelheid drinken: minimaal 2 liter per dag. Dit is om te zorgen dat er veel urine wordt geproduceerd.
- ook is het belangrijk dat u voor en na het loskoppelen of het verwisselen van de opvangzak goed uw handen wast.

Tot slot

Deze brochure bevat algemene voorlichting en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de polikliniek Urologie.

Bereikbaarheid

Polikliniek Urologie

- Gelre Apeldoorn
- maandag t/m vrijdag 08.30-12.30 en 13.30-16.00
- tel: 055 - 581 18 14
- Bij spoed buiten kantooruren via 055 - 844 63 98

Polikliniek Urologie

- Gelre Zutphen
- maandag t/m vrijdag 08.30-12.30 en 13.30-16.00
- tel: 0575 - 592 816
- Bij spoed buiten kantooruren via 0575 - 592 574